

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

A börze.

Pécs, 1897. aug. 27.

Lapunk tegnapi számában adtunk hirt egy nagy fizetéképtelenségről, melyet gabonában üzött börze-spekuláció idézett elő. Kremsir Miksa, a milliomos híreben állt barsi fakereskedő, ki csak pár éve költözött fel Budapestre, mintegy 600.000 frt passzívával fizetéképtelenséget jelentett, mert nem elégedve meg a biztos jövedelmet hajtó faüzlettel, a gabonátörsdén próbált könnyű és nagy nyereségre szert tenni, természetesen az őszi évadban rendszeren beállni szokott árhanyatlásra spekulálva.

Mert a börze a mai világban eltért attól a rendeltetéstől, amely neki létjogosultságot adott. Most már nem azt tekinti feladatának, hogy közvetítő legyen a termelő s a kereskedő között s az árakat a termelt árunak megfelelő tényleges kínálat és a valóságos fogyasztás által igényelt reális szükséglet természetes viszonyához képest szabályozza, hanem tisztán a közvetítő kereskedelem szolgálatába szegődve, hadilábra helyezkedett a termelővel s a fogyasztóval egyaránt s mesterséges utakon iparkodik lenyomni az árakat, mikor a termelőtől vesz, viszont felszöktenni azokat, mikor a fogyasztó kénytelen tőle szükségletét fedezni.

A börze-manőverek ennek megfelelően

mindig oda irányulnak, hogy az őszi kampanyban, a mikor a gazda termése piacra kerül, a gabnaárak a lehető legalacsonyabb fokon alljanak, mert tudják, hogy a mezőgazdaság mai válságos helyzetében a termelő nem képes bevárni a kedvezőbb áralakulást, hanem kénytelen túladni terményein nyomban a betakarítás után, amely időre a börze a mesterséges árhanyatlást már gondosan előkészítette.

Hűséges szövetséges társa ebben a börzének az állam, mely alig tudja bevárni, hogy a gazda földel alá hozza termését, rögtön rábocsátja a végrehajtók éhes hadát s hajtja be tüzzel-vassal az adót s egyéb kincstári követeléseit, úgy hogy még az a gazda is, aki különben egyéb szükségleteit még egy ideig megszorítva az eladással képes is lenne várni, kényszerítve van terményeit az elsőnek jelentkező kereskedő nyakába varrni bármi áron, csak hogy az adóvégrehajtó dobja meg ne perdüljön a háza előtt.

Az államnak ez az eljárása azonban csak biztosítja a börzemanőverek sikerét, magát az árhanyatlást maga a börze készíti elő a rengeteg mennyiségű papiros búzával. Már a tavasszal jönnek létre a kötések őszi szállítandó gabonára, alacsony árak mellett oly mennyiségben, hogy azoknak valóságos gabonával való fedezése

esetén nem egy, de legalább is három esztendő bő termésére lenne szükség.

Ennek a papiros búzának az alacsony ára aztán természetesen lenyomja a valóságos gabona árát is, mert az árakat a börzekötések szabályozván, a határozottan nagyobb mennyiségben kötött fiktív üzlet után kell indulnia a reális adás-vételnek is.

Ez a manőver rendszerint be is szokott ütni, mert a világ gabonatermése rendszerint fődözi a tényleges szükséglet s így a valóságos kereslet nem mulja fölül a készletben levő valóságos kínálatot, nem merül föl tehát szüksége annak, hogy a pusztán differenciára spekuláló kötések realizáltassanak s a gabona tényleges szállítását követelje a kötés tulajdonosa az eladótól, a kinek a kötés kiállításakor esze ágában sem volt az eladott árut szállítani.

Csak hogy a börze is csak egyes országok termelését képes uralni, a természet fölött uralkodnia nem adatott neki hatalom. Ha a termés világszerte rosszul üt ki, úgy hogy az a tényleges szükséglet fedezésére elégtelennek mutatkozik, akkor megszűnik a játék s követelőleg lép fel a szükség; beáll ekkor az eset, hogy a differenciára számított kötések alapján is tényleges szállítást követel a vevő, mert azt nyereséggel képes elhelyezni a fogyasztóknál, a játékos tehát kénytelen termény-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A bűn köztársasága.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy közlelő szemlélhetem a fogház életét. Egész ismeretlen világ nyílik meg az ember előtt, aki nem követett még el infámis bűnököt. A raboknak egész külön világa van, (még a szemük világa is másforma) s fájdalom, hogy e világ ez országból való. Megdöbbenve állunk az emberi lélek e csodálatos hüvelyei előtt. Az első napokban szánalmat érezünk, majd idegenkedést, végtére undor fogja el a szemlélőt. Megfosztva a szabadságtól, állandóan a bűn és bűnhődés gondolatvilágában kell élnie e söpredéknek. Látszólag nem is olyan nagy büntetés ez azok előtt, akik nincsenek megfosztva a szabadságtól és nincsenek ráutalva e sanyaru gondolkodásra, de aki egyszer a fogház kapuját átlépte, keservesen érzi a büntetés keresztjét.

Még az államfogolyra is bántó az ugynevezett szabadság hiánya. Hiába folynak kellemesen napjai, idegennek érzi a fogságot, legyen bár a determinizmus és a történelmi végzet tanának hive, ami pedig az emberi nagyság és cselekvés örökös fogságát jelenti. De ami, mint elmélet, oly kellemesen vezérel az emberi élet tömkelegei között, az egy szűk körben pusztán az emberi erő által érvényesítve, megbontja lelkének nyugalmát.

Pedig valljuk be mindannyian, hogy körülbelül mind az olasz büntető iskolának vagyunk hívei s ha a tudományos nagyképűség terén megtagadjuk is a nagy Lombrosót, lelkünk ösztönszerű érzéseiben nagyon, de nagyon érvényesítjük az etikai determinizmust és beszámíthatlanság fogalmát. A rabok visszataszító megjelenésében megrögzítve találjuk a világegyetem minden igazságtalanságát, amint a tudomány, művészet, tőke, egészség mind a természet egy-egy bántó egyenetlenségét jelzi. Pedig e rabok bűnei mind ez egyenetlenségek ellen helytelenül keresztül vitt cselekvések. Az ösztönök harca szerencsésebb ösztönök ellen, a nem létezőnek létezővé tétele, a létezőnek megsemmisítése, ebben foglalhatjuk össze a bűn köztársaságának lélektanát. De viszont a büntetés is a emberi ösztönökből meríti forrását, midőn etikai maradisággal a fennálló jogrend biztosítására törekszik.

A bűn és büntetés tehát egyformán az emberi ösztönök szülötte és a jogrend és ösztön világa közti ellentét megadja az emberi élet tragikumának egész jellemét, amelynek elemzése feltétlenül a pesszimizmus bölcsületéhez vezet.

Ilyen gondolatok között szánalmat érzünk az első pillanatban a rabok iránt. Sajnáljuk őket, ha fekete lélekkel tiszta, patyolat fehérségű szobákba is vannak zárva. A kis bűnösnek a nagy bűnösök társaságába való társítása kihívja lélektani felfogásunkat. Gyöngélelmezésük humanizmusunkat bántja, a fog-

házban született szerencsétlen kisdetek poétikai érzésünket táplálják. A zokogó hozzátartozók vasárnapi látogatásai, midőn az örök feltűzött szuronyokkal állanak az ölelni vágyó karok közé, megindítják jobb érzésünket. Az érzékeny szív itt könnyen vizenyössé válhatik, aki megindulni akar, az csak ránduljon be ide.

De ezt a szánalmat mulni érezzük lassan. Egy vén, dzsentrí kinézésű cigány 25 éve ül már s naponként azért imádkozik, hogy kiszabadulása után a megcsipetés veszélye nélkül lophasson. Egy fiatal tacsó készül a közeli szabadulásra s kérdésünkre, mikor kerül vissza, azt feleli, minél előbb, mert ő lopni fog. Szelid arcú férfi a legközönyösebben válaszolja, hogy embert ölt. A butaság és cinizmus, a szenvedély túltengése és a legtisztább predesztinációból szűrődik össze a fogházi hangulat. A husnak és vérnek igazi birodalma ez, de a bűzhődő husnak és megalvadó vérnek birodalma. És ebben a társadalomban épen egy egész kifejlett állami gépezet van. Külön nyelven, külön logikával beszélnek. A táviratozás drótok nélkül kopogtatással folyik. A szemnek egész más rendeltetése van a látáson kívül, ezzel szónokolnak. Belletrisztikája a tizenhatpróbás bűnösök novelláiból áll. A börtönnek külön humora van. A rendiség lépcsőit a bűnök nagysága szerint alkotja, mintha történelmi tudás nélkül is sejtene, hogy a rendiség eredete odakünn is a gyilkoláson és rabláson nyugszik. Ennek a világnak diplomáciája: az örök kijátszása, egymás elárulása

Göröcsnyből, hová a nagyanyjához ment ki, de az azt mondta, hogy ő nem ad neki enni, hanem jöjjön haza az anyjához. Haza is jött, de a lakásukat valahol kint a Gáspár-környéken bezárva találta, a házbeliék pedig azt mondták, hogy hiszen azért küldte az anyja a kis lányt a nagyanyjához, hogy ő elmeheessen a katonák után. Ugyanis, mikor a 44-esek elmentek Kaposvárra, az asszony is összepakkolt és elment a — regiment után. A rendőrkapitányság a kis leányt egyelőre a Matessa-intézetbe helyezteti el, míg lelketlen anyját valahol fel nem találják és haza nem toloncolják Pécsre, hogy átadhassák neki a gyermekét, a kit elhagyott, csak azért, hogy ő maga elmeheessen a regiment után.

— **(Egyházmegyei hírek.)** Pataki Antal, volt slivosevicii adminisztrátort Kisasszonyfára, Wattinger Istvánt pedig Kővágó-Szöllősrre küldte ki az egyházmegyei főhatóság segédlelkészeknek.

— **(Uj tanárok.)** A pécsi felsőkereskedelmi iskolához az igazgatóság Batory Ferenc, nagyváradi tanárt hívta meg a német, francia és olasz nyelvek előadására, mivel Róna Béla az ismert poéta, megvált az intézettől, a budapesti VI. kerületi főreáliskolához menvén tanárnak. A polgári fiúiskolában is lesz új tanár, Feiler Mihály siklósi polgári iskolai segédtanár személyében, a kit az igazgatóság szintén most szerződtetett.

— **(Tüzek.)** Decsen egymásután három tűz volt a napokban. Kara Andrásnak és Sándor Mihálynak a szőlőhegyen levő présháza égett le, Balázs Istvánnak pedig a mezőn 91 kereszt buzája lett a tűz martalékává. — Györkönyben Kirschner Hermann háza, Pincehelyen Vizner József présháza szintén leégett. Mindeme tüzek keletkezésének oka ismeretlen; a leégett épületek, illetve gabona azonban szerencsére biztosítva volt s így a tulajdonosok kára megtérül.

— **(Polgári leányiskolánk kibővítése.)** Ily cím alatt a Pécsei Napló mai számában egy újdonságot közöl, s hivatkozva arra, hogy a kir. tanfelügyelő, Schneider István, népiskolai felügyelő igazgató és Reberics Imre igazgató tanító már régen foglalkoznak a polgári leányiskolának felsőbb tanfolyammal leendő kibővítésével, s azt írja, hogy még ez iskolai év elején megnyílik ez a tanfolyam. Utána jártunk a kétségen kívül fontos dolognak az illető mérvadó körökben, de sajnos nem erősíthetjük meg laptársunk értesítését, sőt ellenkezőleg azt kell megírunk, hogy az egész tervről nem tudnak a nevezett egyének semmit és hivatalos uton még egyáltalában lépéseket nem is tettek a tanfolyam felállítására iránt. Tehát a polgári iskola kibővítéséből nem lesz semmi s Reberics Imre igazgató nem is fogad el beiratásokat a tanfolyamra, mert arra megbízatást nem is kapott, de nem is kaphatott, mikor a tervvel még csak nem is foglalkoztak mérvadó körökben.

— **(Nyári ünnepély.)** A Baranya-megyei Katona-Hadastyán-Betegsegélyező-Egylet szeptember hó 12-én Bányatelepen, az »1000 éves gesztenyefához« címzett Gebhardt-féle kerthelyiségben az új egyenruha beszerzési költségeinek alapja javára tánccal egybekötött nyári népnepélyt rendez. A délután folyama-

alatt lesz szórakoztatásul tánc, serpentin- és confetti-dobálás, késnyerés karikadobással és a jótékony célra adományozott két tárgy ki-sorsolása. Az ünnepélyen az egyleti zenekar fog közreműködni. Belépti-díj: személyenkint 25 kr., családjegy (3 személyre) 50 kr. Kezdetre d. u. 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély a vendéglői nagyteremben fog magtartatni. A jótékony célra adományok köszönettel vétetnek és hirlapilag nyugtáztatnak. A pécsi tagok aznap délután 2 órakor zenekiséret mellett fognak az ünnepély színhelyére kirándulni.

— **(Halálozás.)** Özv Hübel Józsefné szül. Stoitsits Anna, életének 74-ik évében, ma reggel meghalt. Temetése holnap (szombaton) délután 5 órakor lesz a Zrinyi-utca 17. számú házból a budai külvárosi közsirkertbe. Az engesztelő mise vasárnap reggel 7 órakor lesz lelkiüdvéért a városi közkórház kápolnájában. Az elhunytat két leánya, Hübel Lujza és Hübel Anna Eugénia, irgalmasrendű nővér gyászolják.

— **(Két betörés.)** Szántó községben egy éjjel két betörés is volt. Récei Vendelnél és Kulcsár Józsefnél törték be s mindkét helyen az éléskamrából 2—2 zsák búzát emeltek el. A betörőknek kedvezett a szerencse, mert dacára, hogy mindkét alkalommal fel kellett nekik törniök a bezárt kamraajtókat, munkájuknak még csak neszt sem hallották s a legnagyobb kényelemmel vihették véghez a tettet, melyet csak másnap reggel vettek észre a károsok. — Az ismeretlen betörőket nyomozzák.

— **(A két Mariska.)** Schönberger Jakabné, paksi kereskedő boltjából, a boltban álló kasszafiókból világos nappal kiloptak nyolc forintot. Az esetről jelentést tevén a káros a csendőrségnek, a vizsgálat során kiderült, hogy két fiatal leány ment be a boltba alamizsnát kérni s bizonyára ezek lopták ki egy alkalmas percben a fiókból a pénzt. Ugy is volt. A két leányt még aznap el is fogták Boldog Mari, uszodi és Vince Mari, orgovai illetőségű csavargónők személyében, kiknél a lopott pénzből 7 jrt 70 krt meg is találtak. A két Mariskának most az ügyészség adott szállást.

— **(Hírek a csendőrség köréből)** Bózsing József, csendőrőrmester a siklósi őrsről a paksi őrsre, — Wolf József, címzetes őrmester a paksi őrsről a dárdai őrsre helyeztetek át.

— **(Ingyen szálló.)** Az éjjel egy fiatal embert talált a rendőrőrzár a felsősétatéren. Ott aludt egy elrejtett padon a sűrűben, a mely pedig nem arravaló, hogy éjszakai nyugalom helyéül szolgáljon. Mivel nem tudta magát igazolni, bevitték a rendőrségre, a hol kitűnt, hogy csavargó bizony ő kegyelme és ingyen szállónak használta a sétatért. Most illetősége helyére fogják toloncolni.

— **(Olcsó nagylelkűség.)** Bart József, pékinas tegnap csodálkozásba ejtette hasonszőrü kollegáit. Mindegyiknek adott egy-pár hatost; ő maga pedig finom cigartót szitt és drága cukrokat szopogatótt. Már a kollegák azt hitték, hogy a Józsi gyerek megütötte a haldokló kislutrit és főnyereményt csinált, de hát csakhamar eloszlott az illuzió-

juk. Kitűnt ugyanis a rendőrség útján, hogy egy asszony 3 frtot elvesztett s azt a Józsi gyerek találta meg s a helyett, hogy visszaadta volna, megtartotta magának. Ily olcsón tüntetett aztán nagylelkűségével, a mely miatt azonban most a bírósággal gyülik meg a baja.

— **(A gyáva vitéz.)** Ma délelőtt a siklósi-utcában levő Schmidt-féle kocsmában nagy ribillió volt. Börduda mellett mulatott ott már korán reggel egypár sokac, a kik közé odaült egy baka is, a ki úgy látszik, azért maradt itthon, hogy meg ne feledkezzenek a hadgyakorlatokra távozott vitézekről azok, a kiket illet. A baka már alaposan belevén törülközve, csak félvállról beszélt a civilekkel s ebből keletkezett aztán a baj. Vitéz uram panganétját emlegette és leszurással fenyegetett mindenkit. A sokacok hát nem sokat teketóriáztak vele, hanem átkapták hátulról, leoldták a derekáról a panganétot s így fegyvertelenné tevén, egyikük lefektette a korcsma küszöbére, úgy, hogy fejével az utcán, lábával a kocsmában volt s ott amugy barátságosan megtorkolta. Aztán kilökték az utcára, hogy mehet isten hírével; megkapta, a mit keresett. A katona azonban panganét nélkül nem levén semmisse, a vitéz most könyörgésre fogta a dolgot és végre sirva kérte vissza az oldalfegyvert. Azonban csak akkor kapta vissza, mikor két rendőr érkezett a helyszínére és helyreállította a békét a polgárság és a katonaság között, mikor aztán az elvert hadfi sántikálva párolgott el a dicstelen harc színhelyéről.

— **(Szegénység.)** A tavaszt a fecske, az ősz a sárguló levél és a kalucsni, az iskolaesztendő a torony alatt — a szegénységről szóló irás jelenti. Itt gyülik meg a rendőri és polgármesteri folyosókon a Pécs szegénységének — a képe. Ez a hü tükör, a nagy számra menő szegénységi bizonyítványok, amiket a földhöz ragadt emberek kis diákjaik számára kérnek, hogy dijtalanul fölvegyék őket az iskolába. Még hol vagyunk 5—6 nappal a tanév előtt és már nagy számra megy az iskolák részére kiadott szegénységi bizonyítványok száma. A siralomnak, a szegénységnek milyen szívszorító képeit és alakjait lehet itt látni ebben a gyülekezetben, mely a szegénységről szóló irásért nyújtja ki a kezét. Nem kövér kezek ezek, munkatört, sovány, barna kezek és a legtöbb női kéz. Szegény mosónők, munkás-, iparos-asszonyok, akiknek nincs semmijök s kik előtt az a szegénységi bizonyítvány most mégis pénzszámba megy, mert legalább felmenti őket a fizetés alól.

— **(A hamis tanu.)** Faddon a csendőrség letartóztatta Lakatos József, békésmegyei, gyomai illetőségű kóbor cigányt, a ki Fadd környékén kóborolt. Kitűnt aztán róla, hogy a börtön elől szökött meg, mert a gyulai törvényszék még a múlt évben elítélte hamis tanulás miatt háromhavi fogházra s mert a büntetés elől megugrott, 1896. évi november 9-én elrendelték körözését. Az elfogott hamis tanut átadták a szegzárdi ügyészségnek, honnan majd a gyulai ügyészséghez fogják szállítani, hogy büntetését, mely elől megugrott, most már leülje.

— **(Országos kerékpárszövetség.)** Az országos kerékpárszövetség a szövetségi tanácsulást jövő hó 5-én Szombathe-

lyen tartja meg. Az ülésen a kassai kerékpár-egylet képviselőjében *Bolgár Tivadar*, a »kerékpár-Sport« szerkesztője is részt vesz, a ki lapja legújabb számában a vidéki elnökségek behozatalát tanácsolja s ily célból Pécsről *Kiss Józsefet*, ifj. *Bedő Imrét*, Barcsról *Menyhárt Bélát*, Szegzárdról *Szurányi Viktort* ajánlja vezető férfiakul.

— (**Őszi hangulatok.**) »Sárgul már, sárgul már a falevél, megfujta, megfujta az őszi szél! Meg-meg rázza az ablakot, keresztül sivit az ajtó hasadékokon és azon gondolkodunk, ne gyujtsunk-e lobogó tüzet a kályhában? Előkerülnek az őszi kabátok, esernyő alatt felgombolódzva sietnek végig az utcán az emberek, örül aki a szobából nézheti az időt. Itt az ősz! Elköltöztek a dalos madarak, a gólya, fecske itt hagytak bennünket. Árva lett, árva lett, már a határ, hol van a, hol van a gólya madár? . . . »A szerkesztőm fölé hajol, és borzadva csapja össze a kezét. »Mit csinál ön, tisztelt uram? Augusztus hónapban őszi hangulatról ír?« Csodálkozva nézek rá és tündődni kezdek magamban: augusztus . . . augusztus . . . lehetetlen. Ki hitte volna, hogy augusztus van, a kánikula ideje? Pedig úgy van, a naptár is augusztust mutat, meg aztán ide nem messze egy szép asszony házában ott kepelget — a gólya! . . .

— (**Elfogott zsebmetsző.**) Tegnapelőtt megirtuk, hogy *Molnár Mihályné* falusi asszonyt a piacon kizsebelték s ellopták két forintot tartalmazó pénztárcáját. A rendőrség megindítván a nyomozást, tegnap este elfogta

Schatek Julia, tizenkétéves leányt, a ki már gyakorta állt a rendőrség előtt apró lopások miatt s a kire be is bizonyult, hogy ő zsebelte ki az asszonyt. Az ellopott pénz egyrészt játékszerekre és nyalánkságokra költötte; másik része azonban még megvolt nála. A javithatatlan tolvajt egyelőre a rendőrség börtönében tartják, hogy elvegyék a kedvét a további lopásoktól.

— (**Járványos és szórványos.**) Mint az alispáni hivatal értesíti ma a városi Tanácsot, megyénknek ismét két községében lépett fel a sertésvész. Még pedig Baánban járványosan, Pécsváradon pedig szórványosan lépett fel; bár ezek között — hozzáértők állítása szerint — nincs semmi különbség. Szomorubb ennél az, hogy Pécsváradon éppen most volt az országos vásár, melyen még szabad volt az állatfelhajtás s ime utána nyomban fellépett a járvány.

— (**Megégett lovak.**) A tolnamegyei Kövesd-pusztán *Mayer János*, ottani lakosnak istállójában tűz ütött ki. A tűz olyan hamar terjedt, hogy az istállóban levő két lovat nem tudták kivezetni s azok bennégtek a tűz között. A leégett épület biztosítva lévén, a gazda kára e részben megtérül, csak a megégett lovak árát nem téríti meg neki senki.

— (**Bankett Sásdon.**) Tegnap, f. hó 26-án a sásdi kir. járásbírói tisztségviselők *Ónody* albiróval élükön, az ujonnan kinevezett járásbíró *Borsicky Imre* tiszteletére bankettet rendeztek, melyen Sásd község intelligenciája ki-

vétel nélkül részt vett, vidékről is számosan voltak jelen. A bankett lefolyása igen sikerültnek mondható, — volt sok felköszöntő, különösen *Borsicky járásbíró* felköszöntője kellett nagy hatást a jelenvoltakban »Fiat justitia aet pereat mundus«-mottóval. Az új járásbírótól Sásd igen sok jót vár; ő lesz hivatva kitűnő tulajdonságainál fogva, Sásd megromlott társadalmi életét egy kissé felfrisíteni s a társadalmi életnek, más egészségesebb irányt adni.

Ezüst és chinaezüst étszerek, gyűrűk, órák, monogrammok megvásárlását, mindennemű vésnői munkát, bélyegzők, pecsétnyomók és kautsuk-bélyegzők kiállítását meglepő szépen és jutányosan megszámítva végzi *Schönwald Imre* vésnök és ékszerész Pécsen, Király-utca Hattyu-épület.

Művészet, irodalom

○ **Az én Ujságom**, Pósa bácsi gyermeklapja egyre jobban hódít az egész országban. A mai gyermekek *Az én Ujságom* versein, meséin, történeteiben, ismeretterjesztő cikkeiben nőnek fel. Ebből az ujságból tanulnak minden szépet, jót, igazat: imádkozni, hazát szeretni, lelkesedni a nagyok példáján. Szívüknek, lelküknek igazi tápláló forrása ez

aldozata lett szépségének. Ki ne hallott volna már valamit *Harun al Rasid* nejről *Zobeidáról*? Ez azon ragyogó csillagok egyike, melyeknek sugarai az »ezer és egy éj« regevilágán át szövődnek. Ismeretes *Oleja*, a kiváló szép költő nő, ki bájaival a zsarnok *Harun* is megfékezni tudta, sőt éneke hangjától egy ízben annyira fellelkesült, hogy kincses szekrényeinek összes tartalmát (6 millió) szórta lábaihoz. *Menelaos* spártai királynak felesége egy tiz évnél tovább tartó elkeseredett háborúnak volt előidézője és szépsége okozta *Trójának*, annak a virágzó városnak romba dőlését. Említettek híre mégis csak mondaszerű és így nem vagyunk abban a helyzetben, hogy megítélhetnők, vajjon e kor férfainak izlése meg-egyezett avagy eltért és ha igen, mennyiben tért el a mai férfiak izlésétől.

Biztos adataink vannak már *Aspasiának*, *Perikles* kedvesének, úgy a hetaerák közül *Thais*, *Lais* és *Phryna* szépségéről, utóbbi szolgált mintául *Praxitelesnek* *Aphrodite* ábrázolásánál és ugyancsak ő róla jegyzi fel a történelem, hogy súlyos büntetés miatt bevádolva, midőn az areopag elé hurcoltatott és ez halálra ítélte, levetette ruháit és teljesen meztelenül oda állott bírái elé, kiket bájai annyira elkápráztak, hogy visszavonták a halál-iteletet.

Krisztus születése utáni korból is sok szép nőről tesz említést a történelem, ezek majdnem mindegyikéről bírnunk rajzokkal, úgy hogy ma is megítélhetjük, vajjon tényleg oly szépségnek örvendtek-e, a milyenekül a történelem említi. Felemlíték ezek közül időrendi sorrendben néhányat.

Brunhilda és *Fredegunda* koruk legzsarnokibb király-

lálnak el a fekete bőrűek közt, mint a cserkesznők a fehérek közt. Itt-ott találni szép néger nőt *Congo*, *Laongo* és *Angola* környékén. Fő jellege a néger fajnak a hosszúra nyuló, merészen előre álló állkapocs, az alacsony, keskeny homloku fej, a széles duzzadt száj sötét piros ajkával, az apró, keskeny metszésű szemek és a széles, lapos, nagy lyukakkal ellátott orr. A haj göndör fekete, rövid. A bőr színe a feketétől a piszkos világosbarnaig minden színárnyalaton keresztül megy. Rövid, csinos nyak, kifejtetlen alsó végtagok, hosszú alsó karok — jellemző vonásaik.

Megjárnak még a kafferok is, de már a hottentoták fölülmulnak minden népfajt rutságban. A bőr színe sárgásbarna, az arcban kissé vörhenyes. A keskeny, kiálló homlokhoz apró szemek, széles tompa orr, erős po-facsont s duzzadt ajkak csatlakoznak s az arcot lapossá teszik. A haj durva és nagyon göndör, csomókban nő a fejen és kuszált keféhez hasonlít. Arcuknak a nagy alak-talan fülek, a piciny, mélyen fekvő s folyton forgó szemek majom kifejezést kölcsönöznek, növeli a rutságot az a petyhüdt, köldökig érő mell, melyet vállukon átdobnak és gyermeküket hátukra kötve szoptatják.

A legtöbb, egyszersmind legvegyesebb emberfaj *Amerikát* lakja. Az Európából átvándorolt nők az ott divó szokás szerint tétlenségben töltik napjaikat és ez mintha még növelné szépségüket. Eredetileg spanyol vagy francia európai vérből fakadt benszülöttek, a creolok vakító fehér arcőrük, kedves arcvonásuk és gyönyörű természetük folytán kiválóak.

Már a mexikói nők szépségéről nagyon megoszlanak a vélemények, annyi tény, hogy a városi és különösen a

az ujság: gyönyörködteti is, oktatja is őket, s legfőbb célul azt tekinti, hogy nemzeti érzésben, nemzeti gondolkodásban nőjenek nagyokká, hogy idővel támaszai legyenek a hazának. De ujság még nem is volt oly népszerű soha, mint Az én Ujságom. A gyermekek vetekednek egymással annak terjesztésében. Szülők, tanítók, őszintén elismerik, hogy Az én Ujságom a nevelés magasztos munkájában hathatós segítségükre válik. Az írók vállvetve törekszenek, hogy mennél szebbet, mennél jobbat irjanak a gyermekvilágnak, s mindenki szívének-lelkének igaz bensőségét tárja ki Az én Ujságom hasábjain. Megjelenik hetenkint szombaton reggel s vasárnap a vidéken is olvashatják. Előfizetési ára egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. — Az előfizetések legcélszerűbben postautalványon a következő címre küldendők: Az én Ujságom kiadóhivatalának Budapest, Andrassy-ut 10. sz.

○ **Magyar Lányok.** Az a tontos, kulturális hivatás, melyet a »Magyar Lányok« a leánynevelés terén teljesít, az a szeretet, elismerés, a melylyel olvasói s a szülők és tanítók részéről találkozik, bizonyítja a legjobban, hogy erre az ujságra nagy szükség volt. Tutsek Anna a kiváló író nő viseli gondját, hogy ne kerüljön egy betű, egy sor se olyan a »Magyar Lányok«-ba, a mely nem illenék egy fiatal leányoknak való lapba. Ugy a szerkesztő, mint főmunkatársai: Pósa Lajos, Sebők Zsigmond a legnagyobb buzgalommal, lelkesedéssel szentelik minden tudásukat. Magyarország fiatal leányai javára. Szórakoztatásra,

mulattatásra, tanításra szánt közleményeit mind a legkitünőbb magyar írók írják, képei igen szépek, művészi kivitelűek. Ne hiányozzék egyetlen magyar családból sem, a hol fiatal leányok vannak. Előfizetési ára negyedévre csak 1 frt 50 kr. — Kiadóhivatal Budapest, Andrassy-ut 10. sz.

TÁVIRATOK.

— Orosz-francia szövetség.

(A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Faure elnök oroszországi utjának eredménye gyanánt megbízható forrásból jelentik, hogy a szövetség Orosz- és Franciaország között megkötött.

— **Szent a béke.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Call báró osztrák-magyar ügyvivő, kinek szabadságoltatását összeköttesbe hozták monarchiáknak Bulgáriával felmerült összekoccanásával, visszatért Szofiába.

— **Öngyilkos orvos.** (A »P. F.« eredeti távirata.) Sandberg Gusztáv boroszlói orvos Budapesten a Rémi szalodában öngyilkosságot követett el, melynek oka szerelmi csalódás.

— **Milán születésnapja.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Bécsben Milán szerb ex-király születésnapja alkalmából sok gratulációt kapott. Nis városa küldöttséget menesztett hozzá, hogy megköszönje és háláját fejezze ki, hogy húsz év előtt Szerbiához csatolták.

— **Messaliance.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Londonban Esterházy Rudolf György herceg, katonai attasé, nőül veszi egyik ismert színvadi szépséget, akinek első férje Langtoy gyáros volt.

— **Vilmos császár Budapest.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A német császár tiszteletére nagy katonai diszfelvonulás lesz a Vérmezőn; kivonul a főváros egész helyőrsége, e miatt a katonákat csak október 1-én szabad-ságolják.

— **Baleset.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Regenspursky Károly, a temesvári 3. gyalogezred parancsnoka, gyakorlat alkalmával leesett a lóról és súlyosan megsérült. Buziáson ápolják.

— **Öngyilkos börgyáros.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Abeles Vilmos, előkelő börgyáros, öngyilkos lett. Anyagi tönkrementés fenyegette. Fiatal felesége és két gyermeke maradt.

— **Elsülyedt hajó.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A »Dante« nevű osztrák-magyar hajó Montevideo mellett elsülyedt. Legénysége megmenekült.

— **Ujabb német hadihajó.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Vilmos német császár december hó folyamán Kielbe fog utazni, hogy jelen legyen a »Fürst Bismarck« cirkáló hadihajó vizrebocsátásánál.

tisztán spanyol vérből származó nők a szépnem méltó képviselői. Szemeik nagyok és feketék, hajzatuk dús és fényes, fogaik hófehérek. A városi nő termetre nézve alacsony, de már a vidéki nők többnyire kevert vér, sokkal kevesebb előnyökkel bírnak, mint a városiak. — Szemeik tüzesek s fogaik fehérek ugyan, hajzatuk is gyakran dús, de arcuk már minden, csak szép nem, orruk csunya, szájuk nagy, pofacsontjuk kiálló.

A kolumbiai nők rendkívül szépek, ingerlő alaku telt keblekkel, apró csinos, kifogástalan lábakkal, a szemük is telve tüzzel és életvidorsággal.

A chilei nők szépsége minden kétségen felül áll, de már Braziliában alig találni szép arcot. A haj durva, merev és fekete, a szemük felett egyenesen vágott. A bőr vastag, a bogárcsipések, a töviszurások, a szél és vihar folytán egészen eltorzult. Tizenhat éves koráig az alak még csak meglehetősen sugár, de azután vastag hústömeggé válik. Az arc gömbölyű, a homlok keskeny és szűk, a pofacsontok kiálló, a szem kicsiny, az orr lapos, a száj nagy, a fog vakító fehérségű s kiválóan szép. — Arcszínük a világos és a sötét sárgaszín között változik.

Az ausztráliai benszülöttek külső megjelenése is visszataszító. Középtermetű, végtagjai, különösen a lábak végtelenül soványak s az egész csontváz feltűnően erőtlen és gyenge. Fejük hosszukás és keskeny, az orr széles és belapított, a szemek, melyek jó mélyen fekszenek, kicsinyek és élesek, az ajk mértéktelenül domboru s a fül elálló.

Ez az általános típus, mindazonáltal az utazók dicserik a polinéziaiak szép karsu termetét, kecses moz-

dulatait. Náluk az arckifejezés nyílt és élénk, hajlandók ugyan a kövérségre és tagjaik gyakran esetlenek. — A szépség eszményétől való ez eltérések azonban egyáltalában nem mondják azt, hogy a polinéziai nők ne tartoznának a világ testileg legkifejtettebb népei közé.

Valóságos barna nymphák a hamiskodó havai nők, kedves és szeretetreméltók, megnyerő, lebilincselő jelenségek, mozdulataik kecsesek, hajlékony testüket nem szoritják össze badar divatnak hódolva s fejüket nem éktelenítik el hamis hajtornyokkal. A test színe sajátságos, kellemesen érintő tiszta olajbarna, ehhez járulnak a nagy hamiskás szemek, a kissé telt piros, de szép metszésű ajkak gyönyörű fehér fogsorokat takarva; mindezek együtt valóban vonzóvá teszik e sziget nőit, habár nem hiányoznak a visszataszító külsejűek sem.

De hát hol is találunk kifogástalan szépségeket?

* * *

E fejezetnél van helyén, hogy megemlékezzem és névleg felemlítsek egy néhányat a női nem azon képviselői közül, kik nem annyira szellemük, avagy tehetségük, mint inkább szépségük és testi bajaiknak köszönhetik, hogy történelmi hírnévre vergődtek, kik e réven többé-kevésbé befolytak az államügyekbe . . . nem szólva arról, hogy milyen eredménnyel.

A szép nők egész sorozatával találkozunk már a legrégebb korban és hogy csak néhányat említsek. Dalilah szépségével egy Sámson kerített hálójába, Jael és Judith szépségével megigézte, majd meggyilkolta az ellenség fővezérét, Bethseba Dávid királyt tértette le az erény utjáról, Eszther, ki könyörületre bírta a zsarnokot, Zsuzsanna, a szépségéről híres babyloni nő, ki majdnem

A közönség köréből.*)

Tekintetes szerkesztő Ur!

Becses lapja 195. számának »Hirek« rovatában »Iskolaszéki-ülés« cim alatt a többi közt ez áll: »Reberics Imre azon kérelme, hogy a belvárosi iskolában lakással birjon, mint paedagogiai szempontból célszerűtlen, elutasított.« Igazán különösen hangzik, hogy az igazgató kérelmét az iskolaszék paedagogiai szempontból utasítja el. Ez azonban félreértésen alapul. Ugyanis az iskolaszék a mult tanév végén elvileg kimondá — de nem az én kérelmemre — hogy tekintve azon körülményt, miszerint az intézetben 4 üres tantemrem van, az igazgatói lakatalány megtakarításával benlakást szervez. A városi Tanács azonban azon okból, hogy az új városháza építéskor ugyis minden üres helyiségre szüksége lesz, az előterjesztést nem fogadta el. Ezen átiratra az Iskolaszék határozatát megváltoztatta. Tehát az igazgató kérelmét nem utasították vissza paedagogiai szempontból.

Helyreigazító soraim szives közlését kérve, vagyok tisztelettel

Pécs, 1897. aug. 27.

Reberics Imre,
polg. leányisk. igazgató.

Nyilt-tér.*)

Elismerés.

Ma küldtem négy rekesz üres palackot, kérem helyette újabban négy rekeszt töltve küldeni, de mielőbb, mert készletem kifogyott, s nem tudok Ágnes-víz nélkül lenni.

Az Ágnes-víz használata óta örömmel konstatalom, hogy egészségem, mely *vesebajból kifolyólag sokat szenvedett, oly örvendetes javulásnak indult, hogy nem mulasztatom el ezen kiváló gyógyeredmény felett érzett elismerésemnek kifejezést adni.* Az Ágnes-forrást, mely egészségemnek épségben tartására ma már nélkülözhetlenné vált, mint kiváló gyógyerejű ásványvizet és kellemes üdítő italt, minden szenvedőnek a legmelegebb ajánlhatom.

Valkány, 1895. okt. 10.

KOVACSEVICS MIKLÓS.
k. jegyző.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

1127. szám.

b. v. 1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsi kir. jbiróság 1897. évi 20106. számú végzése következtében Dr. Egry Béla ügyvéd által képviselt Mindszenty Antal javára, ifj Király János ellen 71 frt 15 kr. s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 497 frt 80 kr-ra becsült kocsi, lovak, gabona, házi és gazdasági felszerelésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécsi kir. járásbiróság 20880 1897. számú végzése folytán 71 frt 15 kr. tőkekövetelés, ennek 1897. évi máj. hó 30 napjától járó 6 % kamatai és pedig összesen 30 frt 35 kr-ban biróilag már megállapított költségek erejéig **Gadányban** leendő eszközésére **1897. évi szept. hó 11. napjának d. u. 3 órája** határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Pécsen, 1897. évi augusztus hó 23. napján.

Fonyó István

kir. bírósági végrh.

4799. sz.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Csapó Mihály bezdáni lakos végrehajthatónak, Retkovác Pávó darázi lakos végrehajtást szenvedett ellen 60 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. járásbiróság területén levő, a darázi községben fekvő, a 43. sz. tjkvben felvett I. 1/4 telek alatt felvett 1—4, 6, 8—10. hrsz ingatlanokból Retkovác Pávót illető fele részére 619 frt 50 krajcárban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi szeptember hó 24. napján d. e. 10 órakor Darázs községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10%-át, vagyis 62 forint 40 krajcárt készpénzben, vagy az 1881: 60. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán a kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságánál 1897. évi június hó 2. napján.

Maurer Frigyes

kir. aljbiró.

Nincs többé buzarozsda!

A Dupuy Numa-féle magpácz radikális szer buza, árpa, tengeri stb. rozsa ellen, mely az idei esős időjárás következtében előreláthatólag föllép. Számos kitüntetés és éveken át kipróbált. Kapható minden nagyobb fűszer, vas és gyarmatarúk kereskedésben csomagokban: 2 métermázsához 250 liter maghoz 25 kr-ával. 1 métermázsához — 125 liter maghoz 13 kr-ával.

Készítünk ezenkívül **Antiperonosporát**, biztos segítség szőlők számára.

Valódi esakis a törvényileg védett kalász védjegygyel és a következő aláírással ellátott:

Chemisches Laboratorium Numa Dupuy & Comp.
Wien, VI., Vindmühlgasse 33.

Főraktár Pécsen:

SPITZER JAKAB-nál.

Továbbképző tanfolyam leányok számára.

A kezdődő tanévvel továbbképző tanfolyamot nyitok **serdülő leányok számára.**

Tantárgyak: magyar német, francia nyelv és irodalom, rajz, szépirodalom. Tanítják: Középiskolai tanárok.

Kézimunkák. Tanítják: alulírott és **Dischka Mari** urhölgy.

A kézimunkával kapcsolatban, naponta 3 órán át, **francia tárgyalás** lesz.

A beiratások **augusztus 30-án veszik kezdetüket.**

Szöbéli vagy levélbeli tudakozódásra készségesen ad bővebb felvilágosítást már most

Kovács Julia

okleveles tanítónő

Az intézet helyisége:

Scitovszky-tér 1. sz.

4537. szám.

tlkv. 1897.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Kiss Emil ügyvéd dárdai lakos végrehajthatónak Bunyevác Pávó darázi lakos végrehajtást szenvedett ellen 10 frt 1 kr. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén levő, a Darázs községben fekvő, a 63. sz. tjkvben felvett I 143. hrsz. 61 sz. ház és 145 hrsz. kertre 213 frt, a darázi 166 sz. tjkvben felvett I 335. hrsz. kertből, 356. hrsz., 159 sorsz. házból s belsőségből, 443., 2639., 4035., 3860/85. 3860/85 b., 3860/60 hrsz. ingatlanokból Bunyevác Pávót illető felére 334 frt, az ugyanott felvett † 1263. hrsz. ingatlanra a végrh. törv. 156. §-a a) pontja alapján egészben tehát Bunyevác Márkó és Ivant illető fele részre is 66 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi szeptember hó 21-ik napján d. e. 10 órakor Darázs községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáranak 10 százalékát, vagyis 21 forint 30 krt, 33 forint 40 krt, 6 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni — avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságánál, 1897. évi június hó 5. napján.

Maurer Frigyes

kir. aljbiró.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.